

Dyplom
Academy of Natural Health
opublikowane dnia 04.05.2020

1. Co daje ukończenie tej Akademii.
2. Czy zakończenie nauki z uzyskaniem zaświadczenia czy dyplomu z *Academy of Natural Health*, jest wystarczające do praktykowania w zawodzie Naturopaty?
3. Jakie uprawnienia daje obecny dyplom Naturopaty z Izby rzemieślniczej czy tytuł Czeladnika Naturopatii.
4. Czy lekarz bez odpowiedniej szkoły z medycyny naturalnej ma prawo zalecać leczenie tą metodą czy też nazywać się Naturopatą,

Odpowiedź:

Ukończenie nauki w Akademii i otrzymanie potwierdzenia jej ukończenia czyli dyplomu Akademii i zaświadczenia według aktualnego rozporządzenia Ministra Edukacji i obowiązujących ustaw, daje prawo do praktykowania naturopatii w nauczonym zakresie programowym w całej UE (ale obecnie dopóki nie zostanie uchwalone jedno prawo na całą UE) należy się dostosować do wewnętrznych rozporządzeń w danym państwie).

Wszystkie przedstawione tu fakty są opisane według mojej najlepszej wiedzy zgodnie ze znanym mi i obowiązującym stanem prawnym. Jeżeli ktoś zauważy niezgodność poniższych informacji z przepisami obowiązującego prawa, **to proszę o merytoryczną wypowiedź i informację w tej sprawie, bym mógł to sprawdzić i skorygować ewentualne błędy.**

W związku z zapowiedzianą zmianą prawa dotyczącego Naturopatii w EU postanowiłem ponownie sprawdzić stan prawny dla tego zawodu w Polsce. Oto wyniki analizy prawnej w tym zakresie.

Wstęp

Gdy zakładałem [Fundację Academy of Natural Health](#) w 2018 roku określiłem Program PODSTAWOWY szkolenia naturopaty na 2 lata, **jako niezbędne minimum**. W tym czasie szkolenie prowadzone np. przez Cech Naturopatów trwało zaledwie około 3-5 miesięcy. Znam również placówki, które „kształciły” naturopatów i dawały zaświadczenie na druku MEN po... 4 dniach szkolenia!

Od tego czasu upłynęło 2 lata i jak widzę inne szkoły pozmieniały swój program na 2–letni. Jak rozumiem tylko dlatego że tak będzie wymagać nowe prawo **a nie logiczna ilość czasu** by wyszkolić fachowca-naturopatę!

Według mej wiedzy:

Akademia Naturopatii założona i prowadzona przeze mnie, to jedyna w Polsce placówka oferująca dyplom innego państwa, tutaj kanadyjski.

Rama prawna zawodu NATUROPATA • Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej
Dziennik Ustaw Nr 82 poz. 537 z 27.04.2010 r.ze zm.,
• Standard Kwalifikacji Zawodowych dla zawodu Naturopata – kod zawodu: 323009

Aby zdobyć wiedzę, umiejętności i kwalifikacje zawodowe w zawodzie Naturopaty są dwie drogi:

I. Należy ukończyć szkołę / kurs, który spełnia wszelkie uwarunkowania prawne może to być:

- kurs zawodowy w dowolnym Ośrodku Doskonalenia Zawodowego,
- lub innej placówce dydaktyczno-oświatowej zarejestrowanej w ewidencji szkół i placówek w tym niepublicznych prowadzonych przez Urzędy Miasta lub Starostwa Powiatowe,

czyli ukończyć np. założoną i prowadzoną przez mnie Akademię,

(na podst. przepisów ustawy o systemie oświaty z dn. 7 września 1991r. (Dz.U. 2016r. Nr 256 poz.1943 z późniejszymi zmianami i Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dn. 11.01.2012r.).

Akademia jest placówką kształcenia ustawicznego i wystawia zaświadczenia według aktualnego rozporządzenia Ministra Edukacji, w zakresie zdobywania/uzupełniania wiedzy, umiejętności i kompetencji Naturopaty.

II droga. Tu uwaga, proszę uważnie przeczytać do końca!

Według Izby rzemieślniczej należy:

Pomyślnie zdać egzamin czeladniczy / mistrzowski w dowolnej Izbie Rzemieślniczej.

Do egzaminu można przystąpić po opłaceniu odpowiedniej kwoty i odbyciu szkolenia oraz spełnić kryteria danej Izby. Szczegółowe informacje znajdują się na stronach internetowych Izb Rzemieślniczych. Otrzymuje się wówczas dyplom Czeladnika /Mistrza w zawodzie Naturopata.

Zgodnie z ustawą o rzemiośle, wydawany przez Izbę rzemieślniczą dyplom naturopaty **ogranicza się jedynie do czterech poniższych specjalności.**

Z tym, że tutaj ważna jest informacja o której się nie mówi, czyli, że z takim dyplomem **jest się ograniczonym do praktykowania wyłącznie w 4 zawodach** w których jest się kształconym takich jak **bioenergoterapeuta, biomasażysta, refleksjolog, radiesteta i NIC więcej.**

A jest to wyraźnie napisane w tzw. suplemencie (poniżej) wydawanym przez Izbę do dyplomu naturopaty.

To nie wszystko gdyż wygląda na to że działalność Izb w zakresie twierdzenia, że tylko

One mają prawo do szkolenia naturopatów i że ich absolwenci mają prawo do stosowania „wszystkiego” po takim szkoleniu, raczej nie jest zgodna z ustawą o rzemiośle pod która Izby rzemieślnicze działają... Dz.U. z 2018r poz. 1267 w art.2 pkt.4)

<http://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001267/O/D20181267.pdf>

Gdzie w **Rozdział 1, Przepisy ogólne, Art. 2.**

pisze:

4. Do rzemiosła nie zalicza się działalności handlowej, usług hotelarskich, działalności transportowej, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, **usług leczniczych** oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

Wyjaśnienie /rozwińcie.

Z powyższego wynika, że osoba z obecnym dyplomem Czeladnika /Mistrza w zawodzie Naturopata wydanym przez Izbę **nie może zgodnie z ustawą o rzemiośle wykonywać zawodu naturopaty**, w innym niż te cztery zawody na które Izba ma uprawnienia.

Zgodnie z zasadą że nie można stosować nic innego niż to czego się nauczyłeś zgodnie z programem nauczania, nie mogą praktykować/ zalecać stosowania czegoś, czego nie obejmował program szkoły poza 4 nauczonymi tam zawodami czyli nic innego poza **bioenergoterapią, biomasażem, refleksologią, radiestezją**
np. nie może zalecać ziół, suplementacji, dietytyki, technik manualnych itd.

Przekroczenie tych uprawnień czy wyrządzenie szkody pacjentowi pociąga za sobą odpowiedzialność prawną.

Jest to istotne co oczywiste pod względem moralnym oraz gdy pacjent poskarży się prokuratorowi, że po zaleconej terapii ma jakiś problem zdrowotny. Wówczas **prokuratorzy bardzo dokładnie** sprawdzają czy nie zostały przekroczone uprawnienia zawodowe.

Jeżeli np., mając dyplom Naturopaty z Izby w w/w zakresie zawodowym, zaleci się komuś terapię inne niż tam nauczane, a osoba poczuje się po nich źle i złoży skargę, wówczas jest to traktowane jako przekroczenie uprawnień i narażenie zdrowia i życia pacjenta, **a to już nie są żarty!**

Gdy podobną sytuację ma osoba np. po Academy of Natural Health to mając w programie szkoły naukę danej zastosowanej terapii, normalnie nie zostanie oskarżona o przekroczenie uprawnień, gdyż *de facto* tego była uczona.

Wybór drogi uzyskania umiejętności i kwalifikacji zawodowych jest dowolny, ale powinno się określić jakie kompetencje są dla danej osoby interesujące i następnie należy udać się do właściwej placówki! Aby to sensownie uczynić potrzebna jest wyższa wiedza.

Reasumując, szkolenie można odbyć w:

- placówkach szkolenia ustawicznego – tam można nabyć wiedzę, umiejętności i kompetencje i otrzymać zaświadczenie zgodne z aktualnym zarządzeniem ministra
- w Izbach rzemieślniczych – tu uzyskasz świadectwo czeladnicze i uprawnienia zawodowe dla (jak rozumiem tylko) czterech zawodów znajdujących się pod nazwą naturopaty.

Powyższe informacje powinny ostatecznie rozwiązać wątpliwości co do drogi, edukacji, kompetencji i zdobycia zaświadczenia zgodnego z zarządzeniem MEN, z odbytego szkolenia /kursu Naturopaty. Jak widać są dwie główne drogi gdzie jedna nie wyklucza drugiej, **ale zdecydowanie różnią się one uzyskanymi umiejętnościami i kompetencjami i wzajemnie uzupełniają.**

W Polsce dyplom Naturopaty, jak wyjaśniono wyżej, związany jest z różnymi umiejętnościami i kompetencjami, znacznie się od siebie różniącymi i **niestety będącymi pod jednym kodem zawodu**, przez co trudno jest odróżnić kwalifikacje i umiejętności.

To potęguje zamieszanie i tym trudniej osobie postronnej będzie odróżnić:

- Naturopatów mających co najmniej 1600 godz. nauki i 2 lata szkoły,
- od tych mających krótki kurs zawodowy i dyplom Naturopaty, ale mogących wykonywać tylko 4 w/w zawody.

Według obecnego prawa, mając ukończoną właściwą szkołę, **nie ma żadnego obowiązku zdawania egzaminu czeladniczego w Izbie rzemieślniczej, by móc praktykować Naturopatię.** – jest tu brak jakichkolwiek znanych mi podstaw prawnych by Izby mogły tak głosić że jest to jedyna droga do praktykowania. Według mej wiedzy to nic innego jak przekraczająca uprawnienia forma marketingu.

Ukończenie właściwego szkolenia w uprawnionej do tego placówce (nie koniecznie tylko w Izbie) z właściwym programem daje znacznie szerszą wiedzę i kompetencje.

Po ukończeniu Akademii Naturopatii z jej dyplomem i zaświadczeniem według aktualnego rozporządzenia Ministra Edukacji, nie trzeba zdawać żadnych dodatkowych egzaminów, by móc praktykować zawód Naturopaty nie tylko w Polsce, ale również w EU (w tym z tego co wiem w Wielkiej Brytanii). Jest tu jeden wyjątek: jeżeli w jakimś kraju wymagają z jakiejś dziedziny czy przedmiotu, więcej godzin dydaktycznych czy praktycznych niż przewidziane w Akademii, wówczas trzeba będzie je tam dopełnić.

Naturopata wcale nie musi być lekarzem, **powiem więcej lekarze nie są merytorycznie przygotowani do pracy jako naturopaci!** Lekarz nazywający się "Naturopatą, naturalistą itp" czy stosujący elementy leczenia naturalnego, **a nie mający ukończonej w tym kierunku stosownej szkoły właśnie przekracza swoje uprawnienia**, co jest karalne. To m.in. dlatego lekarze, bez ukończenia odpowiednich szkół z zakresu medycyny naturalnej, mają problemy z izbami lekarskimi, jeśli bez uprawnień stosują witaminy, zioła czy inne środki naturalne. Można by tu długo dyskutować ale jest to logiczne, gdyż **skoro nie ma się odpowiedniego przeszkolenia w danej dziedzinie to dlaczego pod płaszczykiem tego co się nauczone stosuje się inne techniki?**

Rozumiem, że chcielibyśmy by lekarze znali się na wszystkim, ale tak nie jest i nie oszukujmy się, że jest inaczej, **oni znają się na tym czego byli uczeni.** Izby lekarskie są konsekwentne i **pilnują by lekarze stosowali to do czego mają oficjalne uprawnienia.**

Taką otrzymałem od nich nieformalną odpowiedź, niestety nie na piśmie. To ogólny zarys w czym jest m.in., problem.

Pytanie

Skoro lekarz, jeżeli na pacjenta nic typowego nie działa, „może” zastosować „wszystko” by mu pomóc (przynajmniej w teorii), więc również witaminy, to dlaczego np., w szpitalach nie pozwala się na stosowanie ozonu czy witaminy C dożylnie czy innych preparatów doustnie?

Odpowiedź jest dość prosta: nie mają do tego uprawnień gdyż tego się na studiach nie uczyli. Nie ukończyli też właściwej innej szkoły o stosownym zakresie programowym to obejmującym! Co innego po cichu u siebie w gabinecie (jeszcze na razie, a jak mi powiedziano (j.w.) to też będzie się zmieniać) a co innego w oficjalnej placówce leczącej zgodnie z zasadami medycyny akademickiej.

Zasada uprawnień i kompetencji dotyczy oczywiście wszystkich innych zawodów pro-zdrowotnych nie tylko naturopatii,
czasami że -wszyscy wszystko mogą- powoli się kończą.

Podobnie dzieje się w USA czy Kanadzie, tam lekarz chcący dodatkowo praktykować Naturopatię, jeśli nie chce mieć poważnych konsekwencji, to udaje się do odpowiedniej szkoły by takie uprawnienia z zakresu medycyny naturalnej zdobyć, po których to izba lekarska daje mu spokój, gdyż wtedy ma potrzebne uprawnienia.

Mało tego z dumą obok tytułu MD (medical doctor) widnieje też np., ND (naturopathic doctor). Tam NIKT mu tego nie zabrania gdy taką szkołę skończył.

W zasadzie „gabinet uzdrowicielski” może założyć każdy, wystarczy założyć działalność gospodarczą i wcale nie trzeba mieć ukończonych specjalistycznych szkół czy określonych dyplomów (ustawa o swobodzie działalności gospodarczej).

W przypadku braku odpowiednich uprawnień (czyli nie skończonej stosownej szkoły) i skargi pacjenta można się na tym przepisie mocno „przejechać”.

Sugeruje to bardzo poważnie wziąć pod rozwagę.

Gdziekolwiek i kiedykolwiek będziesz szedł do jakiegokolwiek szkoły, zawsze dobrze przeanalizuj program i sprawdź:

- kto i jakie ma kompetencje by tam nauczać,
- czy program jest spójny czy też każdy element „sobie”,
- czy w danej szkole jest wystarczająca ilość godzin wymaganych przez logikę i prawo,
- czy jest wystarczająco godzin by dane zagadnienie opanować,
- czy na koniec otrzymasz interesującą Ciebie wiedzę i kompetencje czy tylko ich namiastkę.

W niektórych szkołach Naturpatii w Polsce wykłady prowadzą lekarze, ale **jest to nieprawidłowe, jeżeli taki lekarz (najczęściej nigdy) nie ukończył żadnej wieloletniej szkoły medycyny naturalnej**, jedynie co mogą uczyć to anatomii, fizjologii itp., ale też chociażby z przyzwoitości nie powinni uczyć medycyny naturalnej.

Bycie lekarzem akademickim nie daje uprawnień ani kompetencji w zakresie medycyny naturalnej.

Czego zatem i na jakim poziomie mogą oni nauczyć?

Idąc dalej, kto i na jakim poziomie nauczy sensownego poziomu Naturopatii, jeżeli do tej pory nie skończył żadnej kilkuletniej szkoły w tym kierunku i jeśli już to jest wyłącznie po różnych krótkich kursach, a teraz trzeba w końcu uczyć studentów sensownej wiedzy, **skąd ten ktoś ją weźmie?** a jeśli ją miał to dlaczego wcześniej nie uczył szerszego jej zakresu?

Przecież prawo Polskie w tym zakresie się nie zmieniło.

Sugeruję się nad tym zastanowić przed podjęciem decyzji do jakiej szkoły chcesz się udać i co z niej wynieść.

Nie zamierzam tu urażać czy znieważać żadnego z wykładowców z żadnej szkoły czy Izby rzemieślniczej, **i chcę by to było bardzo jasne**, gdyż pozytywne jest to, że w ogóle chcą przekazywać wiedzę, jednak pragnę zwrócić uwagę na coś co jest nielogiczne. Po to, by to skorygować i byśmy w końcu jak w USA czy Kanadzie mieli medycynę naturalną na wysokim poziomie a nie niespójną, w kawałkach oderwanych od siebie jak to widać na każdym kroku.

Przykład

Nie chcę podawać danych żadnej ze szkół, program każdej można sobie znaleźć, ja tylko chciałbym się dowiedzieć w jaki sposób można się nauczyć:

- med. chińskiej w ciągu 2-3 zjazdów? Trzeba nie wiele wiedzieć o tej medycynie lub być geniuszem super szybko się uczącym by w to uwierzyć....,

- chiropraktyki w ciągu 2 zjazdów,
  - osteopatii w ciągu 1-2 zjazdów.
- Itd...

Ewidentnie widać brak wiodącego trzonu takiej szkoły, co wskazuje na przypadkowe „sklejenie” programu, bo tak każe prawo, czy tzw szybkie prawo biznesu a nie fachowość.

Nie chcę uprzedzać wypadków, ale nie zdziwię się jak po wprowadzeniu tego nowego prawa, które ma być uchwalone, na poziomie EU **zacznie się nieformalna i nielegalna sprzedaż godzin i nowych dyplomów** z różnych „poważnych” szkółek z „nowym poszerzonym programem”, **które wcześniej twierdziły, że ich krótkie szkolenie jest wystarczające.**

Tym sposobem obawiam się że jakoś polskiej naturopatii wcale nie podniesie się na wyższy poziom!

Do czego to całe wyjaśnienie jest potrzebne?

W Europarlamencie są prowadzone prace i ma być przedstawiony wniosek przez Europejską Federację Naturopatów / Stowarzyszeń, w którym jest mowa o podstawie programowej co do zasad kształcenia w zawodzie Naturopata na terenie EU.

Wniosek obejmuje **obowiązkowe kształcenie przez co najmniej 2 lata i co najmniej 1600 godzin.** Zobaczymy czy tak zostanie czy coś się zmieni.

Ten program nie będzie obejmował bioenergoterapii czy radiestezji.

Nareszcie zauważono, że **ezoteryka to nie Naturopatia!**

Obecnie, jak wspomniałem powyżej, na podstawie dowodu kwalifikacji zawodowych, czyli dyplomu szkoły mającej odpowiednie uprawnienia oraz odpowiedni program nauczania, można wykonywać działalność gospodarczą w zakresie danego programu nauczania, bez zdawania egzaminu w Izbie rzemieślniczej.

Osobiście nie mam nic przeciwko odbyciu szkolenia w Izbie rzemieślniczej jeżeli przy tych niejasnych przepisach chcesz być zabezpieczony „na wszystkie strony”.

Wydaje mi się, że niektórzy szkoleniowcy powołując się na Izby Rzemieślnicze wprowadzali interesantów w błąd, ponieważ prawo do praktykowania w zawodzie Naturopaty w innych zawodach niż – **bioenergoterapia, biomasaż, refleksologia, radiestezja.**

Według mej najlepszej wiedzy nie wymagało i nie wymaga zdawania w tych Izbach egzaminu czy też posiadania ich dyplomu (z Izby rzemieślniczej), o tym mówi:

Ustawa o rzemiośle

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20180001267/O/D20181267.pdf>

USTAWA z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle. Rozdział 1. Przepisy ogólne. Art. 2. ppkt.2, pozycja 4

„Do rzemiosła nie zalicza się działalności handlowej, usług hotelarskich, działalności transportowej, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, **usług leczniczych** oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików”.

Jest to wyraźnie napisane w tzw. suplemencie wydawanym przez Izbę do dyplomu naturopaty.

SUPLEMENT DO ŚWIADECTWA CZELADNICZEGO

Rzeczpospolita Polska

IMIĘ (IMIONA) I NAZWISKO POSIADACZA ŚWIADECTWA:

1. NAZWA ŚWIADECTWA¹⁾

Świadectwo Czeladnicze potwierdzające kwalifikacje zawodowe w zawodzie naturopata

¹⁾ W języku oryginalnym

2. NAZWA ŚWIADECTWA W TŁUMACZENIU¹⁾

¹⁾ Jeżeli dotyczy. Podane tłumaczenie nie ma mocy prawnej

3. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI

Posiadacz świadectwa czeladniczego w zawodzie naturopata potrafi:

- stosować instrukcje i schematy przepływu bioenergii w ciele człowieka,
- rozróżniać i interpretować dane i informacje przedstawione w postaci fotografii biopola,
- rozpoznawać zmiany zachodzące w strefach energetycznych i kanałach energetycznych człowieka oraz w biopolu człowieka,
- określać miejsca zaburzeń i blokad w kanałach energetycznych w ciele człowieka,
- dokonywać diagnozy zaburzeń bioenergetycznych oraz etapy eliminacji tych zaburzeń,
- dobierać rodzaj i zakres wspomagania naturopatycznego w zależności od przeprowadzonego rozpoznania oraz organizować miejsce wykonywania danego zabiegu,
- szacować stan stref energetycznych i meridianów na podstawie przeprowadzonego rozpoznania,
- użytkować metody, preparaty, przybory i aparaty stosowane w wspomaganiu naturopatycznym,
- stosować różne metody i techniki wykonywania usług naturopatycznych, w tym wykonanie u klienta zabiegu wstępnego polegającego na oczyszczeniu biopola,
- sporządzać dokumentację zabiegu naturopatycznego,
- komunikować się z klientem, w tym uzyskać zgodę klienta na przeprowadzenie rozpoznania stanu bioenergetycznego klienta oraz formy i sposobie przeprowadzenia wspomagania naturopatycznego,
- oceniać jakość wykonywanych prac,
- przestrzegać zasad etyki zawodowej i moralnych aspektów wykonywania zawodu,
- przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych,
- udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy.

4. ZAWODY DOSTĘPNE DLA POSIADACZA ŚWIADECTWA¹⁾

bioenergoterapeuta, biomasażysta, refleksolog, radiesteta

¹⁾ Jeżeli dotyczy

Proszę mi wskazać na tym suplemencie gdzie jest napisane że można stosować zioła, suplementy, osteopatie itd., pytam gdyż nie widzę...Pisze „różne metody i techniki” ale na dole pisze że tylko 4 zawody są dostępne dla posiadacza świadectwa (czyli też **nie dyplomu**), więc różne – logicznie znaczy - w tych wpisanych tam zawodach, logika jest nieubłagalna.

O tym też mówi Minister Zdrowia

<https://www.biznes.gov.pl/pl/publikacje/3703-na-czym-polega-dzialalnosc-rzemieslnicza>

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD **Zawód Naturopata** jest umieszczony w Sekcji Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Dział 86. Opieka zdrowotna, Grupa 86.9.0.D

Dla pełnego zrozumienia

W Polsce tworzący prawo dotyczące Naturopatii podlegającej pod Izbę Rzemieślniczą umiejscowili ją w rzemiośle co ma może i sens w 4-ch zawodach wyżej i niżej wymienionych, ale nie w naukowej Naturopatii jaką ta dziedzina *de facto* jest.

Sama Naturopatia rozumiana tak jak wszędzie na świecie, czyli **nie jako ezoteryka lecz jako dziedzina bazująca na naukach ścisłych i medycynie naturalnej też mającej potwierdzenia naukowe, oraz powtarzalnych wynikach** ma właśnie zostać uregulowana na poziomie EU.

W Polsce obecnie rozumiana Naturopatia to m.in., hipnoza i inne poniższe nie mające wiele wspólnego z naukową Naturopatią uznaną np., w Ameryce północnej, Anglii i wielu innych krajach.

Według ustawy:

Jeszcze raz

Naturopata z Izby Rzemieślniczej może posługiwać się tytułem Naturopata, ale może wyłącznie wykonywać usługi z zakresu w poniższych zawodach.

Obecnie dyplom z Izby Rzemieślniczej w zawodzie Naturopata daje zawód i **dotyczy - powtórzę - wykonywania wyłącznie:**

- **bioenergoterapii,**
- **biomasażu,**
- **refleksologii,**
- **radiestezji.**

I nic więcej, czyli jak pisałem wcześniej, taki Naturopata może stosować w swej praktyce wyłącznie powyższe zagadnienia, jest to zgodne **z określonym przez nich samych, na podstawie ich wiedzy, profilu umiejętności i kompetencji zawodowych, co znajduje odbicie na ich Suplemencie.**

Egzamin w Izbie Rzemieślniczej dotyczący Naturopatii nie jest więc egzaminem państwowym (obowiązującym) w zawodzie Naturopata w rozumieniu prawa pomimo tego, że tak do tej pory mówili, a może i dalej mówią. – [brak znanych mi podstaw prawnych.](#)

Komentarz.

Jak widać dla Cechu Naturopatów, Naturopatą jest ten (może był), który umie się posługiwać czterema powyższymi umiejętnościami, a inne typowe dla Naturopaty techniki jak zioła, suplementy, techniki manualne, psychoanaliza itd. były jak mi dano do zrozumienia (gdy założyłem moją Akademię) w Cechu Naturopatów nie „naturopatyczne”.

W sumie z ich perspektywy mówili prawdę biorąc pod uwagę ich zakres kompetencji obejmujący zakres utworzonej przez nich naturopatii. Z tym że ta „ich” naturopatia (patrz Suplement) nie obejmuje całości zagadnień z med. naturalnej co w całej rozciągłości pokazuje nowe wprowadzane prawo w EU jak również obecne znane mi polskie przepisy.

Moim zdaniem, z całym do nich szacunkiem, ale w takiej sytuacji nie dziwi fakt, że **lekarze mówią o takich „fachowcach” z dużym przymrużeniem oka.** W Ameryce Naturopata, to osoba wykształcona na podobnym poziomie jak i lekarz więc i dysonansów pomiędzy nimi tam nigdy nie zauważyłem w przeciwieństwie do tego, co widać u nas w Polsce i Europie.

Czas to zmieniać!

informacje pomocnicze

1. <http://prawo-medyczne.info/definicja-zakres-pojecia-podmiotu-wykonujacego-dzialalnosc-lecznicza>
2. <https://www.prawo.pl/zdrowie/podmioty-lecznicze-i-definicje-z-ustawy-o-dzialalnosci-leczniczej,234944.html>

Uaktualnione 19.07.2020

Uaktualnione 30.07.2020